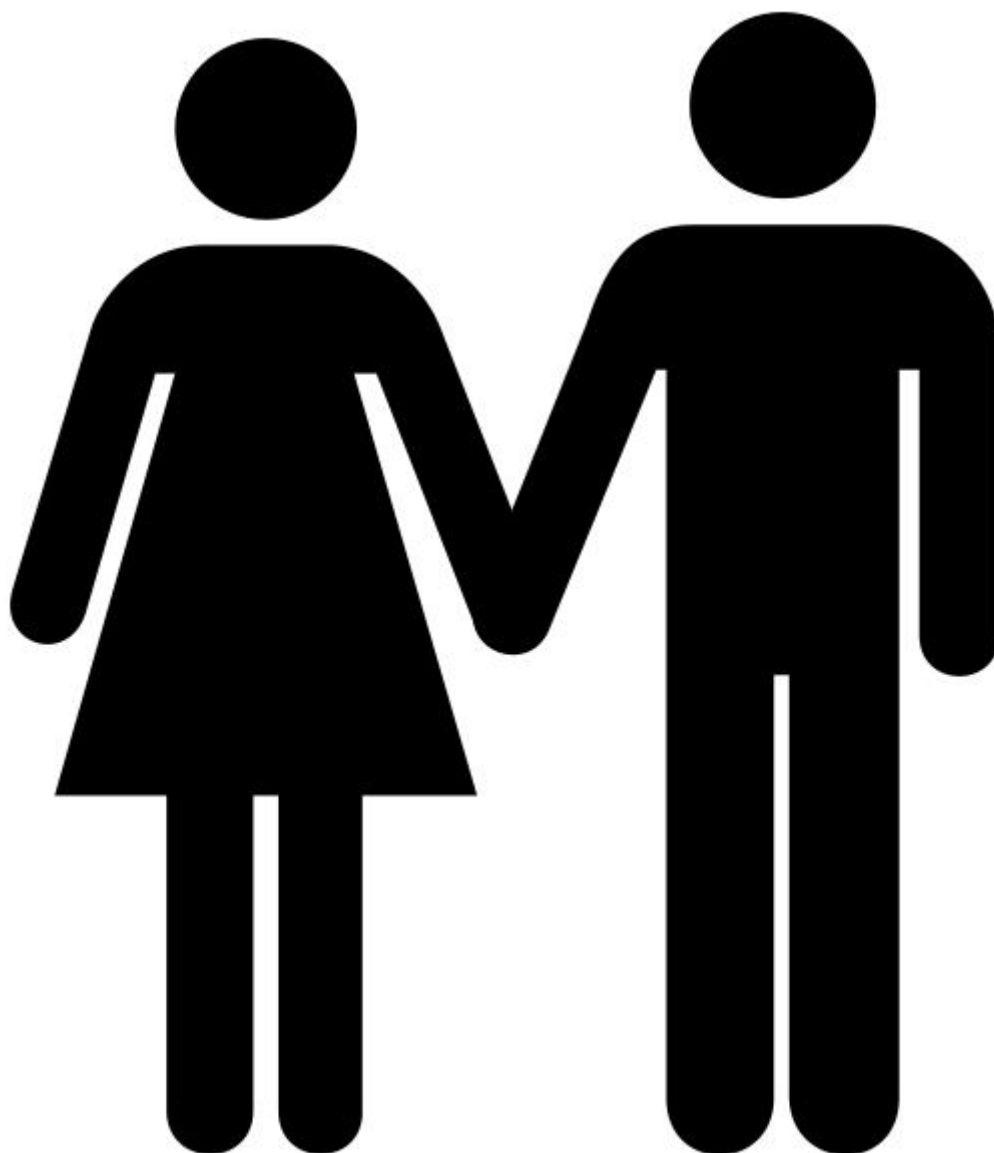

SSKAAT-R

Nederlandse vertaling en aanpassing

Marloes Meulman &
Kiki Herder
Universiteit Utrecht

SSKAAT-R

Socio-sexual knowledge & attitudes assessment tool – Revised (SSKAAT-R)

De vragenlijst bestaat uit zeven onderdelen:

1. Anatomie
2. Vrouwenlichamen (en de kennis van vrouwen over mannen), **alleen voor vrouwen**
3. Mannenlichamen (en de kennis van mannen over vrouwen), **alleen voor mannen**
4. Intimiteit
5. Zwangerschap en geboorte
6. Anticonceptie en SOA's
7. Gezonde sociale seksuele grenzen
8. Social media

Algemene instructie

De vragenlijst moet in interviewvorm worden afgenomen door een hulpverlener die een vertrouwensband heeft met de jongere. De jongere ziet (meestal) plaatjes en de hulpverlener leest de vragen voor en kruist het antwoord van de jongere aan op het antwoordformulier. Per vraag staan instructies voor de begeleider onderstreept. Tussen haakjes staat welk(e) antwoord(en) gegeven moeten worden voor welk aantal punten of hoe deze op het antwoordformulier geschreven moeten worden. Ook staat er extra informatie die in sommige gevallen op het antwoordformulier beschreven moet worden.

De vragen moeten precies zo worden voorgelezen, als dat ze geschreven staan. Het is van belang dat vragen neutraal worden voorgelezen en dat geen inhoudelijke informatie of voorbeelden worden gegeven ter verduidelijking van de vraag of het antwoord.

Afnameduur: ongeveer 75 minuten. De vragenlijst mag in delen afgenomen worden.

Wanneer de antwoorden met een '*' aangekruist worden of als er andere redenen zijn die seksueel misbruik vermoeden, handel dan altijd volgens de meldcode kindermishandeling/protocol seksueel misbruik.

Het zou kunnen gebeuren dat je redenen ziet om de afname van de vragenlijst te onderbreken. Neem hierin je gevoel als hulpverlener serieus en breek indien nodig de vragenlijst af. Als de vragenlijst wordt afgebroken, vermeld dan de reden van afbreken op het antwoordformulier.

De gegevens zullen anoniem aangeleverd worden aan de onderzoeksters. De individuele vragenlijst komt uiteindelijk via de gedragsdeskundige in het dossier van de jongere en zal gebruikt worden voor de behandeling.

Alvast bedankt voor het invullen!

Lees onderstaande instructie door met de jongere:

In deze vragenlijst zullen vragen gesteld worden over seksualiteit. Over wat je weet, wat je doet en wat je vindt. Door deze vragenlijst in te vullen krijgen kan jouw behandeling beter op jou worden afgestemd en kan er voor jongeren in de toekomst een goede vragenlijst worden gemaakt over seksualiteit.

Voor een paar antwoorden staat een sterretje (*). Hier hoeft je niet op te letten. Deze is bedoeld voor je begeleider.

De mensen van Vitree die bij je behandeling betrokken zijn, kunnen zien welke antwoorden je hebt ingevuld. De mensen die onderzoek doen naar de vragenlijst weten niet welke vragenlijst door wie is ingevuld. Je antwoorden zullen dus anoniem worden verwerkt en er wordt vertrouwelijk omgegaan met je antwoorden.

Probeer zo eerlijk mogelijk alle vragen te beantwoorden. Als je vragen hebt, vraag het dan aan je begeleider. Mocht je om bepaalde redenen echt niet mee willen doen met de vragenlijst, vertel dit dan aan je begeleider.

Tips en tops zijn van harte welkom! Als je iets over de vragenlijst wilt zeggen, iets goeds of iets minder goeds, vertel dit dan aan je begeleider en vul het in op de laatste bladzijde van het antwoordformulier.

Alvast bedankt voor het invullen van de vragenlijst!

Succes!

Onderdeel anatomie

1. Wijs de vrouw aan
(1 punt voor het identificeren van de vrouw; 0 punten voor elke andere keuze)
2. Wijs de jongen aan
(1 punt voor het identificeren van de jongen; 0 punten voor elke andere keuze)

3. Hoe verschilt een man van een vrouw? Als de jongere een niet specifiek antwoord geeft, zeg dan: "Ja/Klopt.... (bijvoorbeeld haar of kleding) zijn verschillend, maar wat is nog meer verschillend tussen (bijna) alle mannen en vrouwen?"

(2 punten voor twee specifieke antwoorden zoals vagina/penis, gezichts- of borsthaar, of het feit dat vrouwen kinderen krijgen, grotere borsten hebben en ongesteld worden; 1 punt voor één van bovenstaande antwoorden; 0 punten voor niet specifieke antwoorden zoals 'kleding, haarlengte, lengte, schaamhaar of okselhaar')

Vertel: 'Bij de volgende vragen ga ik je tekeningen laten zien van mannen en vrouwen zonder kleren aan. Ik ga je vragen om mij de namen van de lichaamsdelen te vertellen. Beantwoord alleen vragen met een antwoord dat voor jou prettig voelt. Als je het antwoord niet weet kun je het beste zeggen dat je het niet weet.'

Let op: Dit onderdeel zorgt er voor dat u kunt beoordelen of de jongere lichaamsdelen kan benoemen, en zo niet, of de jongere onderdelen van het lichaam kan herkennen zonder deze te benoemen. Alleen de vragen uit vraag 4B (herkenning) afnemen, die de jongere bij vraag 4A fout heeft beantwoord of waar de jongere geen antwoord op kon geven. Niet twee keer scoren.

Wijs de verschillende lichaamsdelen aan en vraag:

4. A) Hoe wordt dit genoemd?
- a. Ogen
 - b. Neus
 - c. Been
 - d. Navel
 - e. Penis
 - f. Voet
 - g. Teelballen
 - h. Tepels/borsten

Als de jongere een te uitgebreid antwoord geeft (bijvoorbeeld maag in plaats van navel) zeg: “Klopt, maar hoe noemen we dit onderdeel hier?”

(2 punten als de jongere het geselecteerde lichaamsdeel kan benoemen met het juiste woord. Algemeen gebruikte informele taal/straattaal woorden worden gescoord als juist, maar het woord dient ingevuld te worden op het antwoordformulier. Teelballen niet als juist scoren als de jongere hetzelfde woord gebruikt voor penis. Maximale score is 16. Noteer veelgebruikte woorden op het antwoordformulier.)

Voor de items uit vraag 4A die de jongere niet correct wist te benoemen, vraag je de vraag op een andere manier door de jongere te vragen om het lichaamsdeel aan te wijzen dat jij opnoemt. Vraag de jongere niet om de antwoorden aan te wijzen, die correct zijn beantwoord bij vraag 4A.

- B) Toon mij de:
- i. Ogen
 - j. Neus
 - k. Been
 - l. Navel
 - m. Penis
 - n. Voet
 - o. Teelballen
 - p. Tepels/borsten

(1 punt voor elk onderdeel van het lichaam dat nu wel juist benoemd wordt.)

5. Waar wordt dit voor gebruikt? Wijs de penis aan. Als er maar één antwoord wordt gegeven geef dan een aanwijzing door te zeggen: “Is er nog iets anders waarvoor het wordt gebruikt?”

(2 punten voor 2 van de volgende antwoorden: baby's maken, plassen, seks, masturberen, zaadlozing of 'het voelt goed'. 1 punt voor één van bovengenoemde antwoorden.)

Let op: Dit onderdeel zorgt er voor dat u kunt beoordelen of de jongere lichaamsdelen kan benoemen, en zo niet, of de jongere onderdelen van het lichaam kan herkennen zonder deze te benoemen. Alleen de vragen uit vraag 6B (herkenning) afnemen, die de jongere bij vraag 6A fout heeft beantwoord of waar de jongere geen antwoord op kon geven. Niet twee keer scoren.

Wijs de verschillende lichaamsdelen aan en vraag:

6. A) Hoe wordt dit genoemd?
- a. Arm
 - b. Schouder
 - c. Mond
 - d. Borsten
 - e. Heupen
 - f. Billen/achterste
 - g. Schaamstreek/schaamlippen/vagina

Als de jongere een te uitgebreid antwoord geeft (bijvoorbeeld maag in plaats van navel) zeg: “Klopt, maar hoe wordt dit onderdeel genoemd?”

(2 punten voor elk van bovengenoemde antwoorden waaruit blijkt dat de jongere het geselecteerde onderdeel van het lichaam kan benoemen met een gepast woord of straattaal. Maximale score is 16. Noteer veelgebruikte woorden op het antwoordformulier.)

Voor de items uit vraag 6A die de jongere niet correct kon benoemen, vraag je de vraag op een andere manier door de jongere te vragen om het lichaamsdeel aan te wijzen dat jij opnoemt. Vraag de jongere niet om de antwoorden aan te wijzen die correct zijn beantwoord bij vraag 6A.

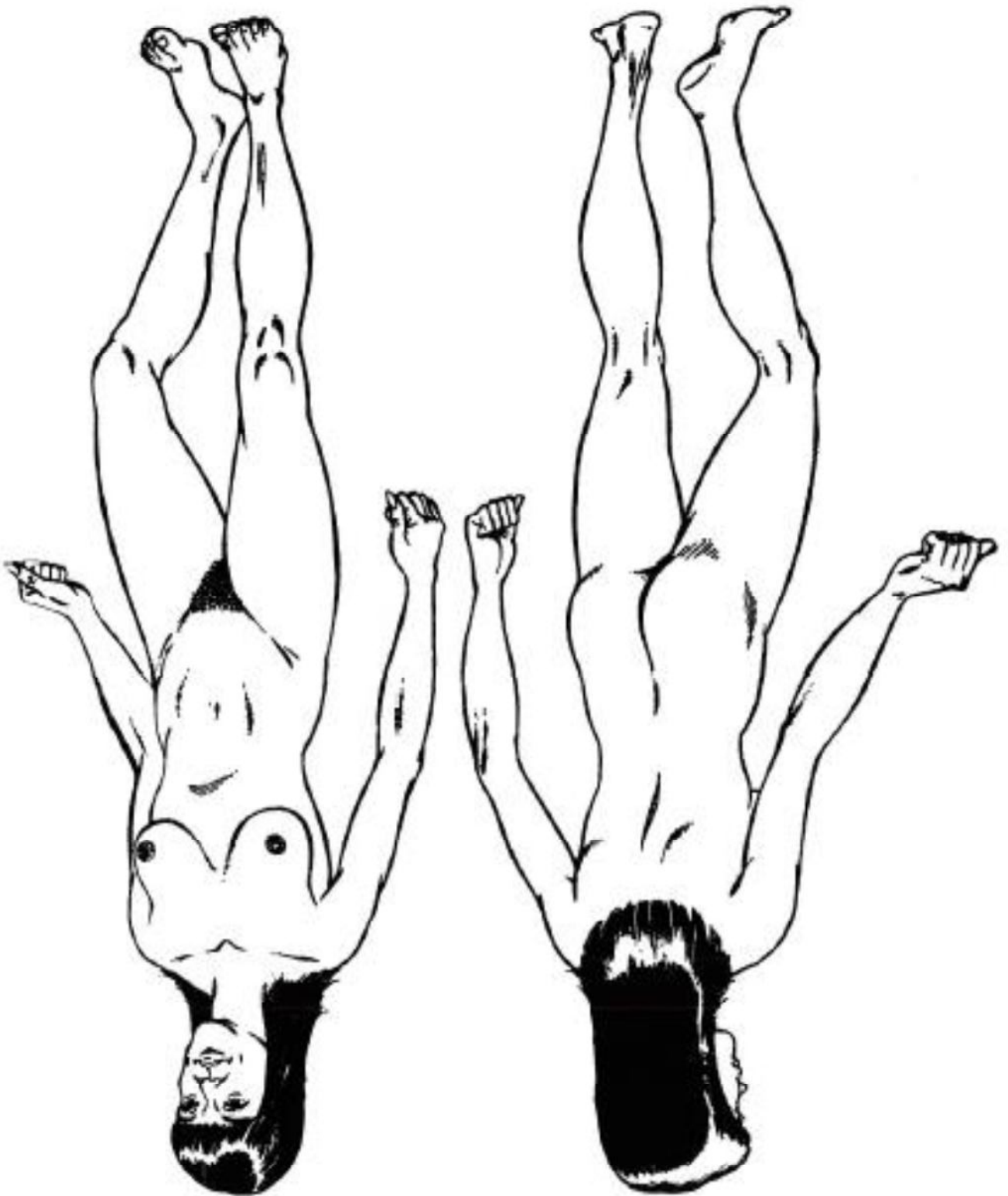
B) Toon mij:

- h. Arm
- i. Schouder
- j. Mond
- k. Borsten
- l. Heupen
- m. Billen/achterste
- n. Schaamstreek/schaamlippen/vagina

(1 punt voor elk onderdeel van het lichaam dat nu wel correct benoemd wordt.)

7. Waar wordt dit voor gebruikt? (wijs de schaamstreek aan)/De volgende aanwijzing mag gegeven worden: “Kun je hier meer over vertellen?”

(2 punten voor twee van de volgende antwoorden: baby's maken, menstruatie, masturbatie, seks of plassen; 1 punt voor één van de bovengenoemde antwoorden; 0 punten voor andere antwoorden).

Onderdeel Vrouwenlichamen (en de kennis van vrouwen over mannen), **alleen voor vrouwen**

!!Is de jongere een jongen? Sla dit onderdeel dan over en ga door naar het onderdeel 'Mannenlichamen' op blz. 22!!

1. Wat betekent menstruatie of ongesteld zijn?

(1 punt voor één van de volgende antwoorden: gebeurt elke maand, er komt dan bloed(achtige) vloeistof uit je lichaam, krampen of pijn).

2. Wat is deze vrouw aan het doen?
(2 punten als vastgesteld wordt dat ze aan het masturberen is of zichzelf aanraakt voor seksueel plezier; 1 punt als de jongere beschrijft dat ze zichzelf aanraakt, maar geen indicatie geeft dat de aanraking plezierig is).
3. Wat vind je van vrouwen die dit doen? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"
(Scoor als oké of niet oké op het antwoordformulier)
4. Heb je dit zelf wel eens gedaan?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

5. Als een vrouw dit doet, wijs aan waar het gepast is om dit te doen.
(1 punt voor slaapkamer of toilet van thuis)

6. Kan een vrouw zwanger worden als ze dit doet?
(Noteer als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

Werkplek

Openbaar toilet

Slaapkamer

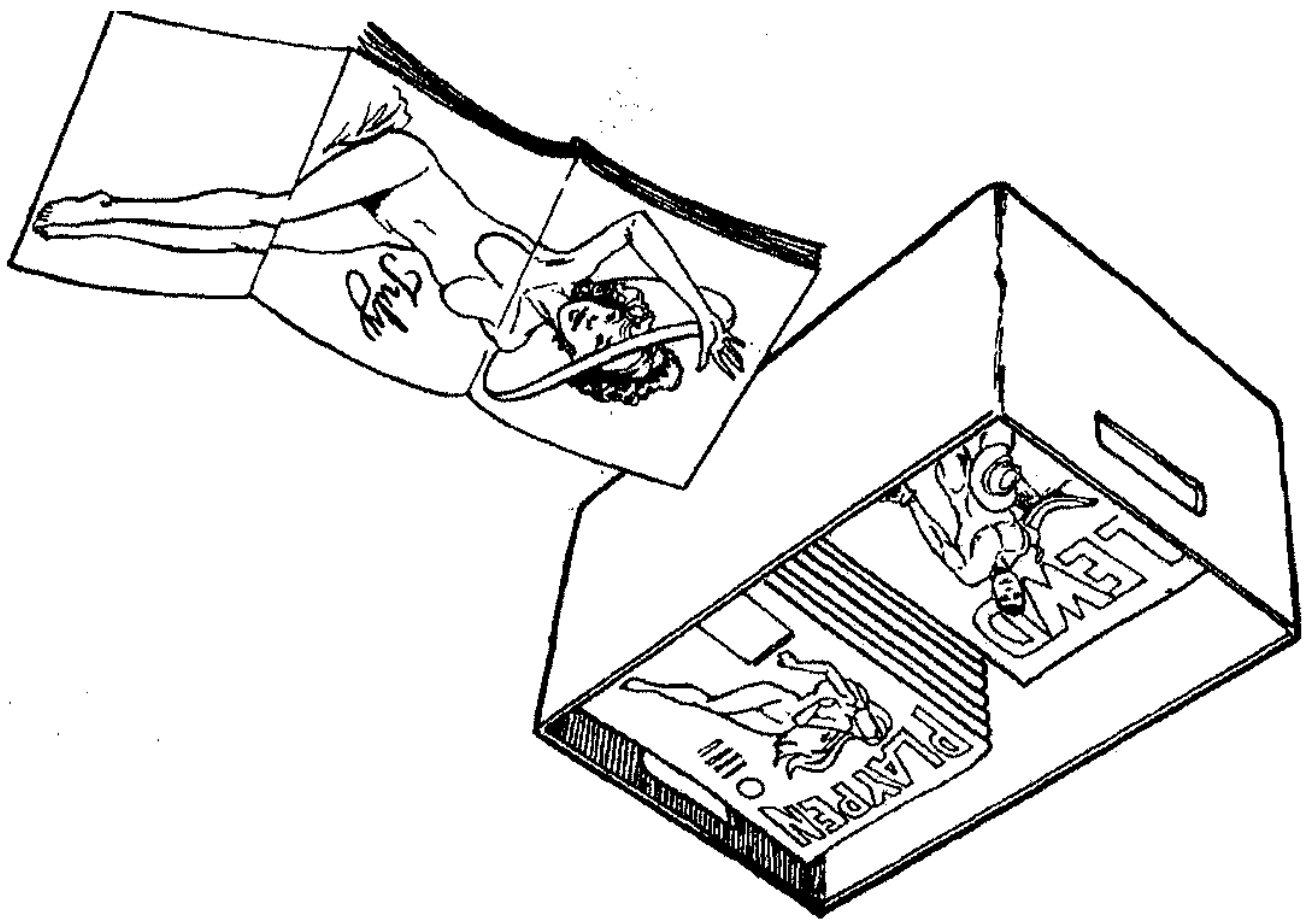
Toilet thuis

7. Wat zijn dit? Als de jongere alleen tijdschriften zegt, vraag dan: “Kun je me daar meer over vertellen?”
(2 punten als vastgesteld wordt dat het tijdschriften zijn met daarin plaatjes van naakte mensen; 1 punt als blijkt dat het alleen tijdschriften zijn).

8. Wat vind je van vrouwen die deze tijdschriften bekijken? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: “Is het oké of niet oké?”
(noteer het antwoord op het scoreformulier als oké of niet oké)

9. Heb je zelf wel eens naar naaktfoto's in tijdschriften gekeken?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

10. Heb je wel eens naar naaktfoto's op internet gekeken?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

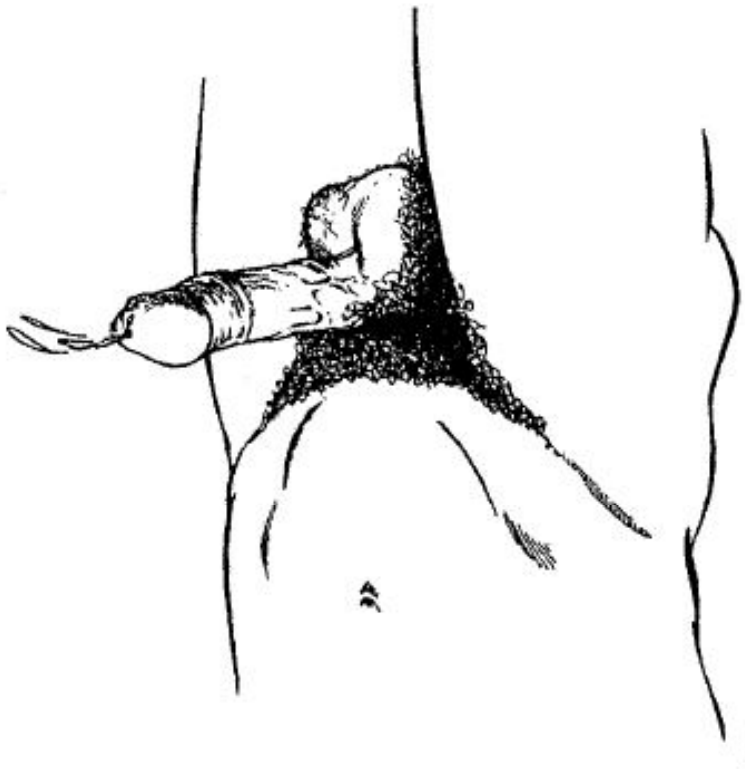
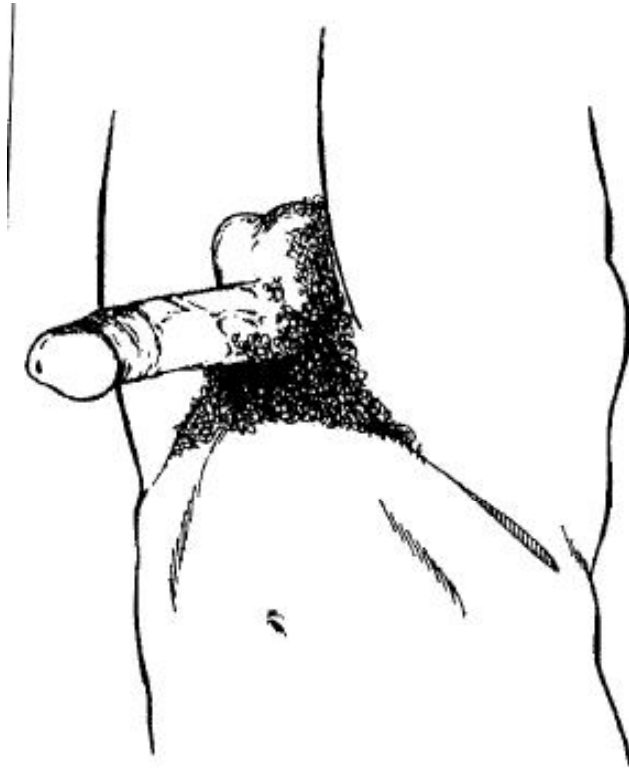

11. Wijs de tekening aan van de erectie zonder zaadlozing.

(1 punt voor het aanwijzen van het juiste plaatje; 0 punten als het andere plaatje aangewezen wordt)

Als de jongere een onjuist antwoord geeft op vraag 11, wijs dan de tekening van de erectie aan en vraag: “Hoe heet het als een penis er zo uit ziet?”

(Als de jongere een correct antwoord geeft in informele of straattaal, zoals 'stijve', geef de jongere dan 1 punt voor het antwoord en noteer op het antwoordformulier het woord dat de jongere heeft gebruikt.)

Onderdeel mannenlichamen (en de kennis van mannen over vrouwen), **alleen voor mannen.**

!!Is de jongere een meisje? Sla dit onderdeel dan over en ga door naar het onderdeel 'intimiteit' op blz. 34!!

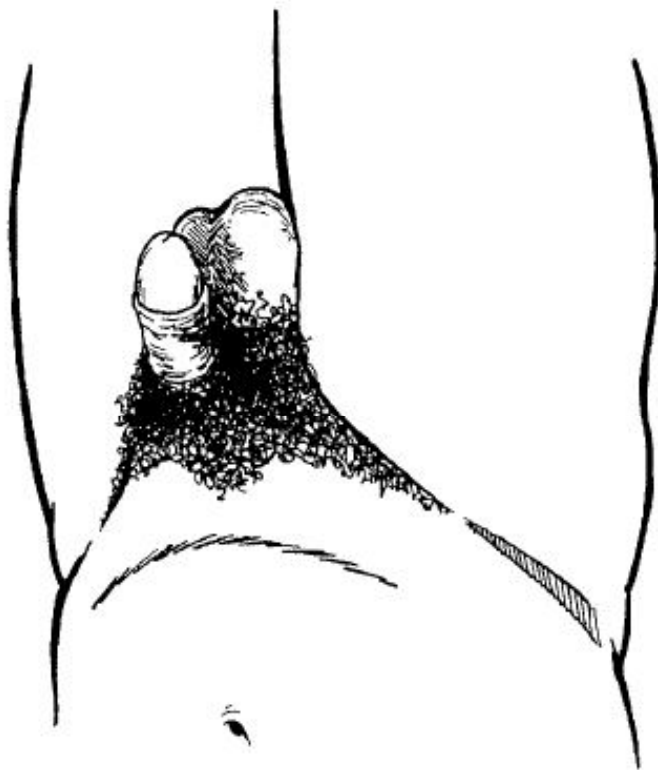
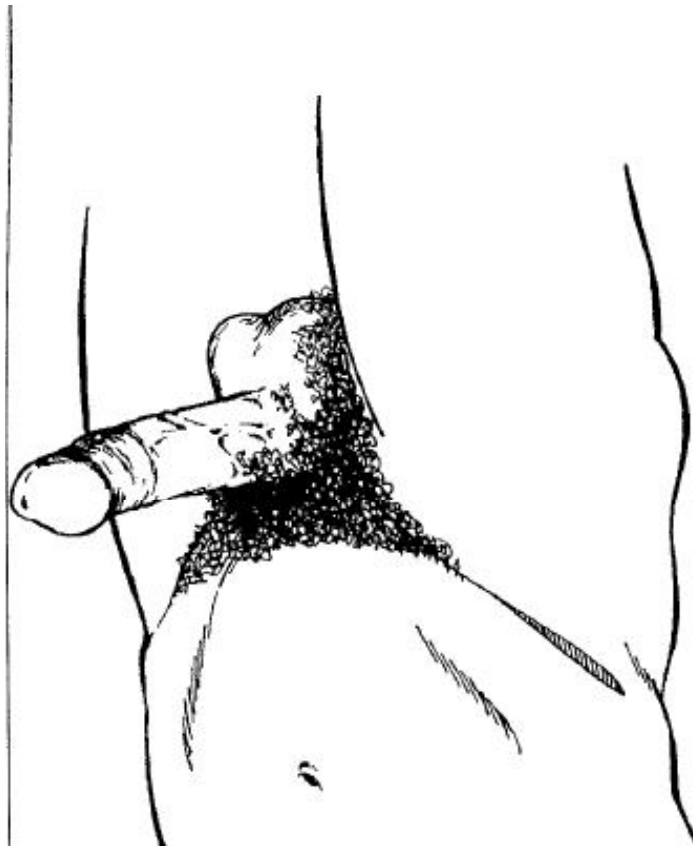
1. Wijs de tekening van de erectie aan.

(1 punt voor het aanwijzen van de erectie)

Als de jongere vraag 1 onjuist beantwoordt, wijs dan het plaatje van de erectie aan en vraag:

“Hoe heet het als een penis er zo uit ziet?”

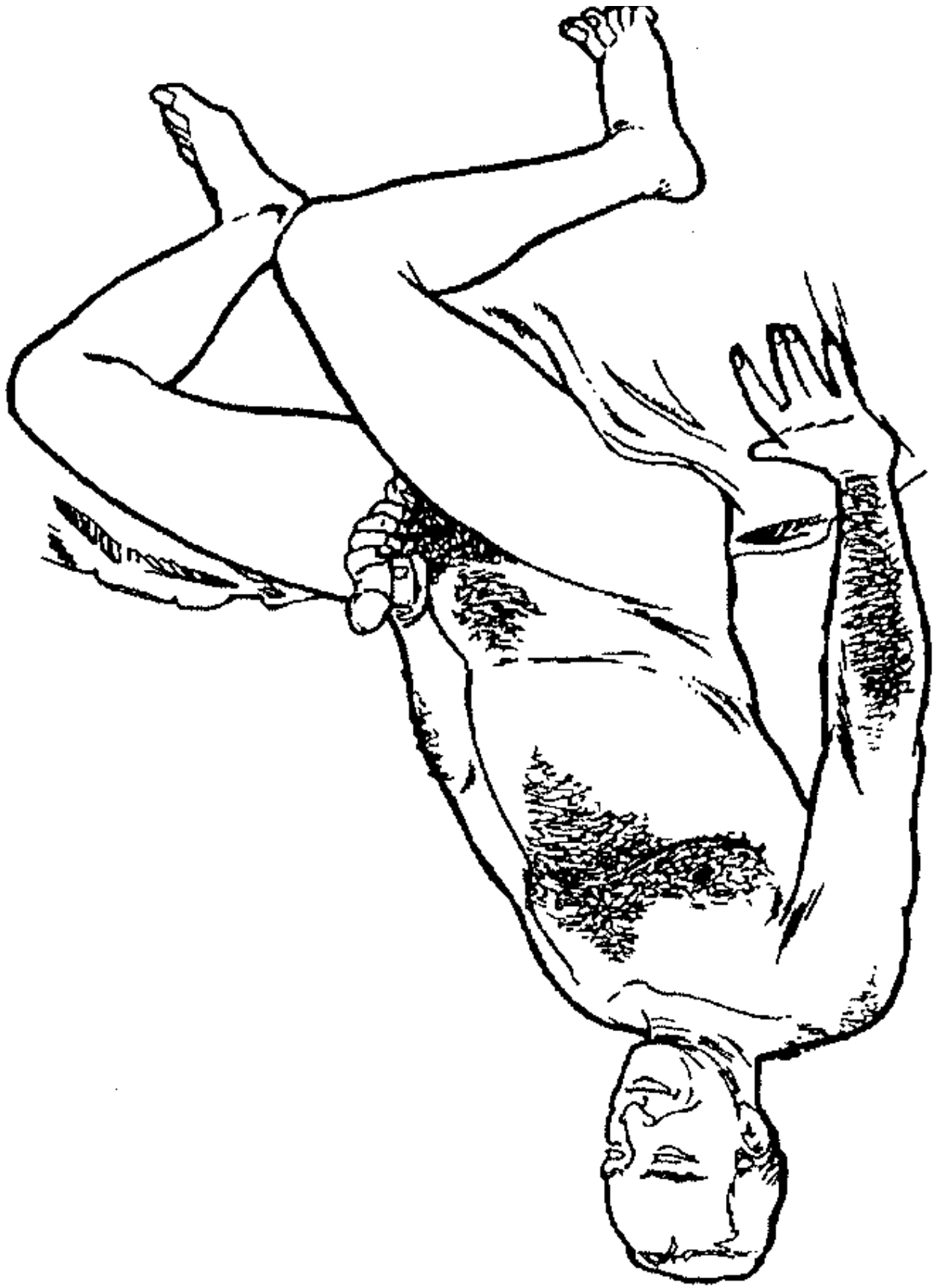
(Als de jongere een juist antwoord geeft in informele of straattaal, zoals 'stijve', geef de jongere dan één punt en noteer op het antwoordformulier het woord dat de jongere gebruikt heeft.)

2. Wat is deze man aan het doen?
(2 punten als de jongere uitlegt dat hij aan het masturberen is of aan het aftrekken of als beschreven wordt wat te zien is. Hieruit moet blijken dat de man dit doet voor zijn plezier/seksueel genot; 1 punt als beschreven wordt dat de man zichzelf aanraakt, zonder seksueel plezierig component; 0 punten voor slapen of als vertelt wordt dat de man naakt is).

3. Wat vind je van mannen die dit doen? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"
(noteer het antwoord op het antwoordformulier als oké of niet oké.)

4. Heb je dit zelf wel eens gedaan?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

5. Als een man dit doet, waar is het gepast om dit te doen?
(1 punt voor slaapkamer of toilet van thuis; 0 punten voor toilet in openbare ruimtes of werkplek)

6. Kan een man een vrouw zwanger maken als hij dit doet?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

7. Kan een man een ziekte krijgen of ziek worden als hij dit vaak doet?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

Werkplek

Openbaar toilet

Slapkamer

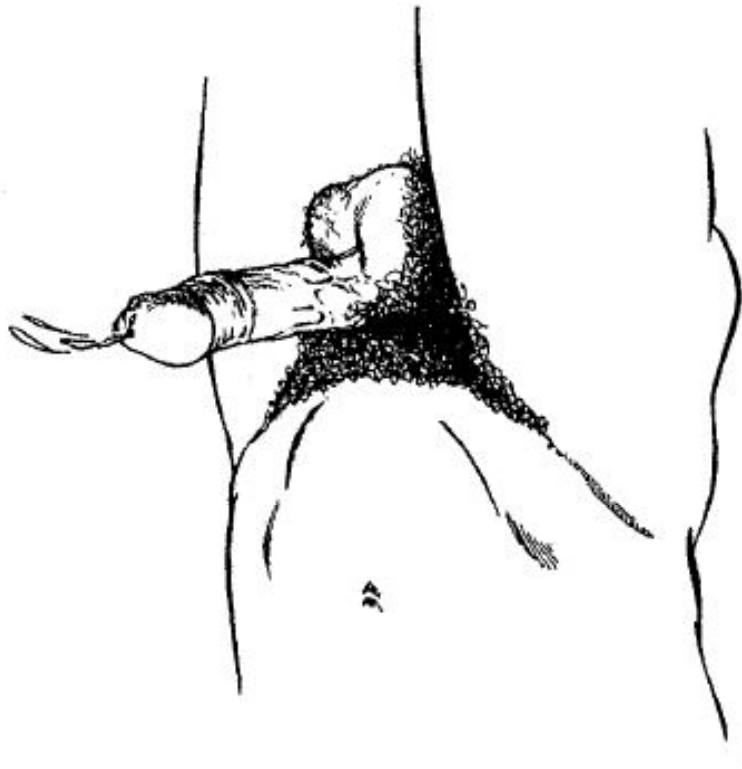
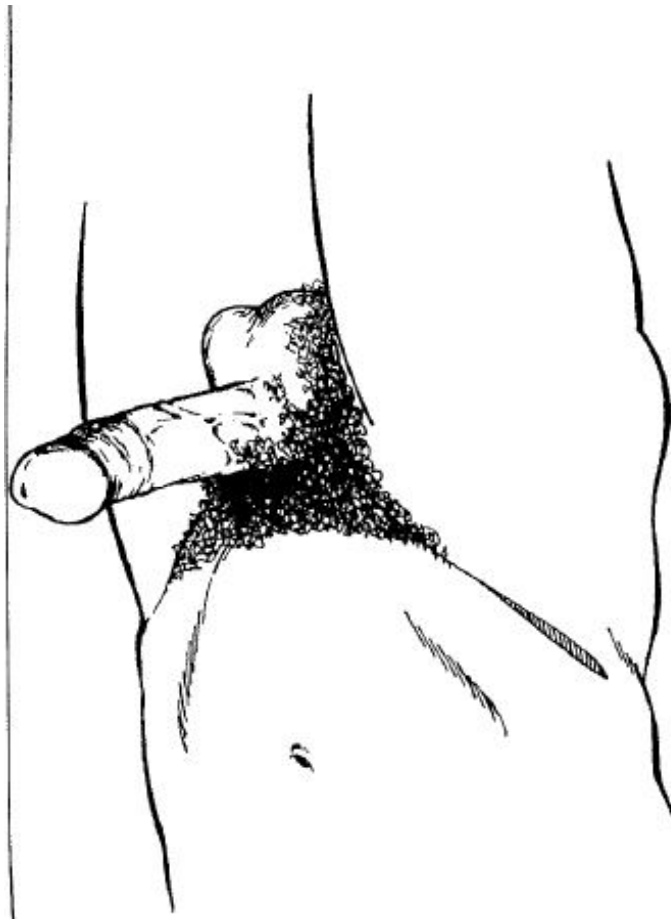

Toilet thuis

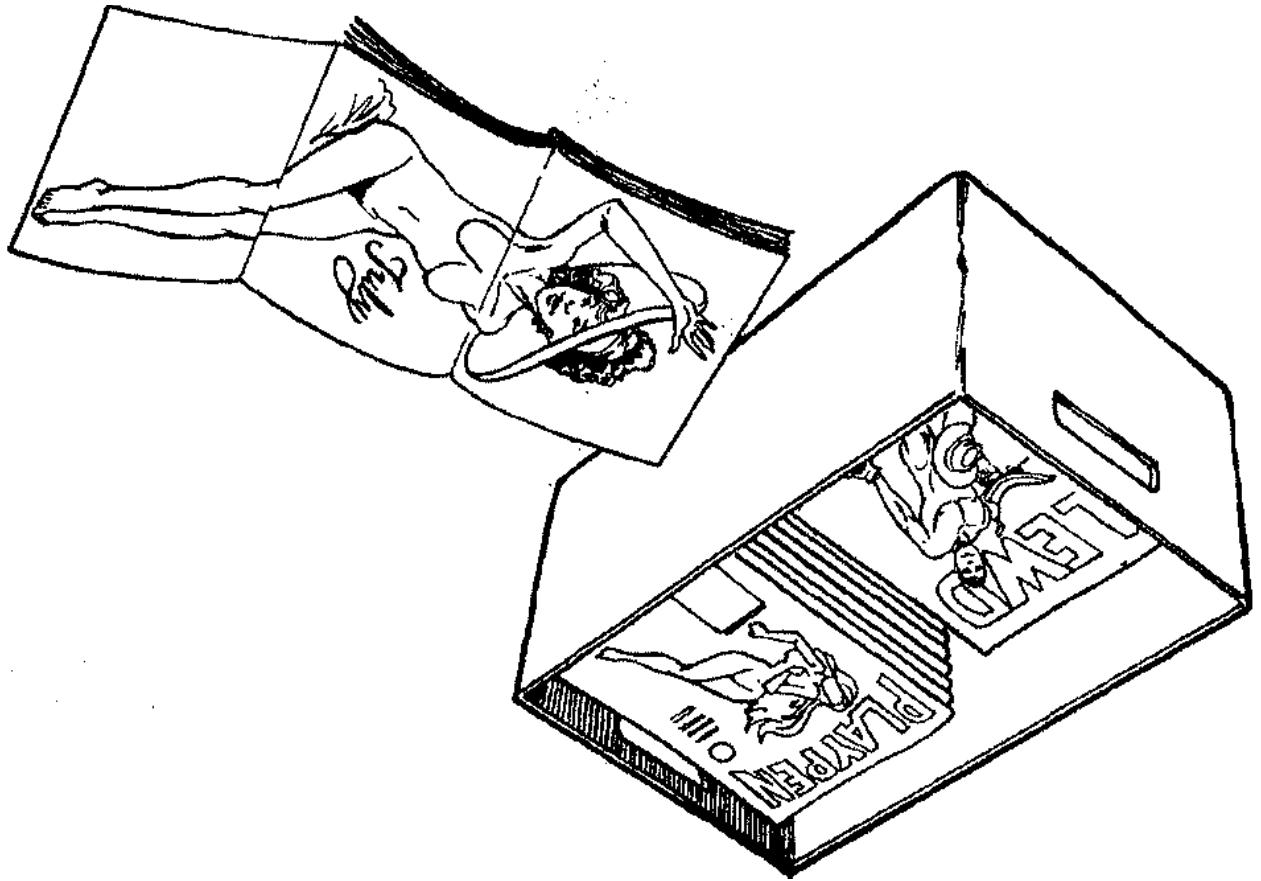
8. Kun je de tekening aanwijzen van de zaadlozing?

Als de jongere geen antwoord geeft, vraag dan: “Kun je me de tekening aanwijzen van degene die klaarkomt?”

(1 punt voor het aanwijzen van de tekening van de zaadlozing/de persoon die klaarkomt)

9. Wat zijn dit? Als de jongere alleen tijdschriften zegt, vraag dan: “Kun je me daar meer over vertellen?”
(2 punten als vastgesteld wordt dat het tijdschriften zijn met daarin plaatjes van naakte mensen; 1 punt als blijkt dat het alleen tijdschriften zijn).
10. Wat vind je van mannen die deze tijdschriften bekijken? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: “Is het oké of niet oké?”
(noteer het antwoord op het scoreformulier als oké of niet oké)
11. Heb je zelf wel eens naar naaktfoto's in tijdschriften gekeken?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)
12. Heb je wel eens naar naaktfoto's op internet gekeken?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

13. Wat betekent menstruatie of ongesteld zijn?

(1 punt als één van de volgende antwoorden gegeven wordt: gebeurt elke maand, bloed (achtige) vloeistof komt uit het lichaam, krampen of pijn).

14. Wie van deze personen kan ongesteld worden?

(1 punt voor het aanwijzen van de jonge vrouw; 0 punten voor de oude vrouw of andere keuzes.)

Onderdeel intimiteit

Vertel: 'Bij de volgende vragen en afbeeldingen ga ik je eerst vragen wat er op de afbeelding gebeurt. Dan ga ik je vragen wat je hiervan vindt.'

1. Wat gebeurt hier?
(1 punt voor handen vasthouden). Als de jongere zegt dat de personen aan het daten zijn, vraag dan door: "Maar wat zijn ze hier aan doen?"

2. A) Wat vind je ervan als twee mensen dit doen op een eerste date? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"
(Scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier voor elk van de verschillende vragen over intimiteit). Noteer op het formulier wat de jongere vertelt.

Wacht op een antwoord en vraag:

B) En na meerdere dates?

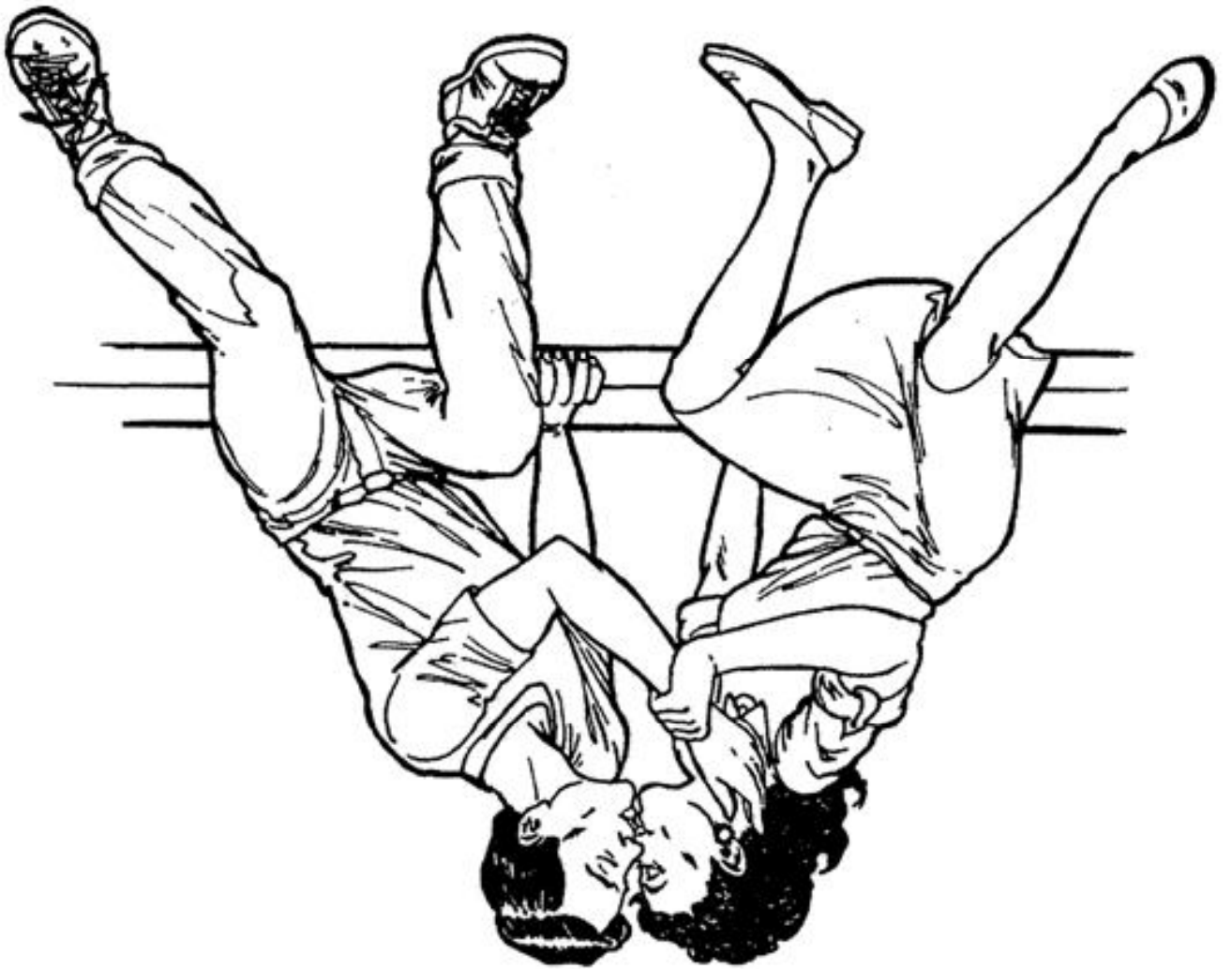
Wacht op een antwoord en vraag:

C) Wat als de personen getrouwd zijn?

3. Heb jij wel eens een date gehad?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

4. Wat gebeurt hier?
(1 punt als uit het antwoord blijkt dat de personen aan het zoenen zijn, 0 punten als niet uit het antwoord blijkt dat de personen aan het zoenen zijn)
5. A) Wat vind je ervan als een man en een vrouw dit doen op een eerste date? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"
(scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier voor elk van de verschillende vragen over intimiteit). Noteer op het formulier wat de jongere vertelt.
- Wacht op een antwoord en vraag:
- B) En na meerdere dates?
- Wacht op een antwoord en vraag:
- C) Wat als de personen getrouwd zijn?
6. Heb je zelf wel eens gezoend?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)
7. Heb je wel eens getongzoend?
(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

8. Wat gebeurt hier?
(1 punt als uit het antwoord blijkt dat twee vrouwen aan het zoenen zijn). Als de jongere alleen vaststelt dat de personen aan het zoenen zijn, reageer dan door te vragen: “Kun je hier meer over vertellen?”
9. Wat vind je ervan als twee vrouwen met elkaar zoenen? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: “Is het oké of niet oké?”
(scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier.)
10. Wat vind je ervan als twee mannen met elkaar zoenen? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: “Is het oké of niet oké?”
(scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier.)
11. Heb je zelf wel eens met iemand van hetzelfde geslacht gezoend?
(scoor als ‘ja’ of ‘nee’ op het antwoordformulier.)

12. Wat gebeurt hier?

Als de jongere zegt 'aanraken', zeg dan: "Is er nog iets anders wat ze aan het doen zijn?"

(1 punt als blijkt dat de man en de vrouw aan elkaar zitten of als de situatie beschreven wordt (zijn shirt is open en de vrouw gaat met haar hand in zijn broek); 0 punten als gezegd wordt: zoenen of seks hebben).

13. A) Wat vind je ervan als twee mensen dit doen op een eerste date? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"

(scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier voor elk van de verschillende vragen over intimiteit). Noteer op het formulier wat de jongere vertelt.

Wacht op een antwoord en vraag:

B) En na meerdere dates?

Wacht op een antwoord en vraag:

C) Wat als de personen getrouwd zijn?

.

14. Heb je dit zelf wel eens gedaan?

(Scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

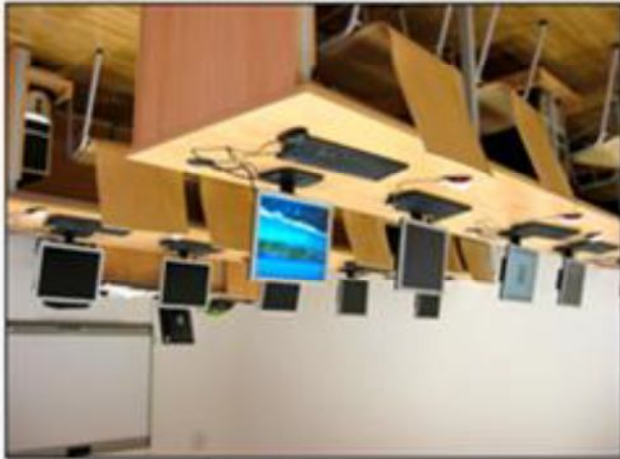

15. Als een stel van plan is om dit te doen, waar zou het dan gepast zijn om dit te doen?
(1 punt als de jongere de slaapkamer aanwijst, 0 punten voor ieder ander antwoord).

Park

Werkplek

Bioscoop

Slaapkamer

16. Wat gebeurt hier?

(1 punt als blijkt dat de man en de vrouw seks hebben)

Als de jongere zegt dat de personen op elkaar liggen of aan het knuffelen zijn, vraag dan: "Kun je me daar meer over vertellen?"

17. A) Wat vind je ervan als twee mensen dit doen op een eerste date? Als er geen antwoord wordt gegeven, reageer dan door te zeggen: "Is het oké of niet oké?"

(scoor als oké en niet oké op het antwoordformulier voor elk van de verschillende vragen over intimiteit). Noteer op het formulier wat de jongere vertelt.

Wacht op een antwoord en vraag:

B) En na meerdere dates?

Wacht op een antwoord en vraag:

C) Wat als de personen getrouwd zijn?

18. Heb jij wel eens seks gehad (geslachtsgemeenschap, met de penis in de vagina)?

(scoor als 'ja' of 'nee' op het antwoordformulier)

19. Als een stel van plan is om dit te doen, waar zou het dan gepast zijn om dit te doen?
(1 punt voor slaapkamer, een ander antwoord is niet acceptabel. Als de jongere het gemeenschappelijke toilet aanwijst, noteer dit dan op het antwoordformulier maar geef geen punten.)